

Seminarium Naukowe „Koncepcje i metody badań rozwoju obszarów wiejskich”

Nagawki koło Łodzi, 8–9.11.2012 r.

W dniach 8–9 listopada 2012 r. w „Żywym Skansenie – Centrum Folkloru Polskiego” w Nagawkach (gmina Dmosin) odbyło się seminarium naukowe „Koncepcje i metody badań rozwoju obszarów wiejskich”. Szkolenie zostało finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Inicjatorem spotkania naukowego była Katedra Geografii Regionalnej i Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego, Komisja Obszarów Wiejskich oraz Oddział Łódzki PTG.

Na seminarium przyjechała grupa ponad 30 osób – pracowników naukowych reprezentujących różne ośrodki (m.in. IGiPZ PAN w Warszawie, uniwersytety: Łódzki, Wrocławski, Warmińsko-Mazurski, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Akademię Pomorską w Słupsku) oraz specjalizacje badawcze, głównie geografowie społeczno-ekonomiczni, ekonomiści, specjaliści z zakresu gospodarki przestrzennej i planowania przestrzennego, ekologii krajobrazu oraz turystyki, a także przedstawiciele Samorządu Województwa Łódzkiego. Spojrzenie na problemy rozwoju wsi i rolnictwa z perspektywy różnych specjalizacji naukowych oraz z punktu widzenia regionów o odmiennych tradycjach rozwoju obszarów wiejskich dało rzadką okazję do wielowymiarowej i rzeczowej dyskusji nad prezentowanymi wynikami badań.

Na początek, w godzinach przedpołudniowych pierwszego dnia spotkania, odbyły się warsztaty terenowe, których celem było przedstawienie dwóch instytucji (ich struktury i celów działania), ważnych dla rozpowszechniania w regionie i kraju walorów przyrodniczych oraz kulturowych województwa łódzkiego. Uczestnicy spotkania najpierw zapoznali się z podstawami organizacyjnymi oraz problemami funkcjonowania unikatowej jednostki – Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie – o utrwalonej już pozycji i renomie, a następnie udali się do „Żywego Skansenu” w Nagawkach, w którym gromadzi się i promuje dziedzictwo kulturowe wsi z okolic Dmosina. Na przykładzie tych instytucji przeprowadzono następnie studium porównawcze roli różnych czynników sprawczych w wytwarzaniu się funkcji wsi o znaczeniu ponadlokalnym.

Główną część szkolenia wypełniły wykłady i dyskusja nas wynikami badań. Spotkanie rozpoczął inicjator szkolenia dr Marcin Wójcik z Uniwersytetu Łódzkiego, który przedstawił cele spotkania oraz wygłosił referat nt. nowych koncepcji i metod w badaniach przestrzeni wiejskiej. Wprowadzającą część spotkania prowadził i moderował prof. Andrzej Suliborski, kierownik Katedry Geografii Regionalnej i Społecznej UŁ, a dotyczyła ona:

- metod pomiaru rozwoju wsi w badaniach przestrzenno-ekonomicznych (dr Monika Stanny),
- wykorzystania środków UE przez polskie rolnictwo (prof. Roman Rudnicki),

– prezentacji zróżnicowań obszarów wiejskich metodami kartograficznymi (mgr Marcin Mazur).

W części popołudniowej w referatach poruszono przede wszystkim kwestie:

- koncepcji zintegrowanych modeli badań wsi i rolnictwa (prof. Anna Kołodziejczak),
- oceny programów rozwoju obszarów wiejskich w Polsce (dr Mirosław Biczkowski, dr Gabriela Czapiewska, mgr Mariola Ferenc) i w Europie,
- roli wiedzy w koncepcjach badawczych (dr Konrad Czapiewski, dr Krzysztof Janec) oraz
- roli badań społecznych (dr Maria Bednarek-Szczepańska, dr Marcin Feltyński, dr Monika Wesołowska).

Każdą sesję wieńczyła ożywiona dyskusja. Największe kontrowersje pierwszego dnia wzbudzały problemy różnic pomiędzy obiektywnymi i subiektywnymi sposobami pojmowania pojęcia „rozwój wsi” oraz wpływu odpowiednich podejść na wyniki badań i interpretację przemian wsi, a także adekwatności koncepcji, programów rozwoju konstruowanych w Europie do lokalnych warunków funkcjonowania wsi i rolnictwa.

W drugim dniu wystąpienia i dyskusja skoncentrowana była na sposobach oceny przemian krajobrazowych obszarów wiejskich oraz funkcji turystycznej. Uczestnicy najwięcej czasu poświęcili na omówienie przekształceń krajobrazu wsi (dr Stanisław Krysiak, dr Mieczysław Kluba), zwłaszcza w zakresie przyrodniczych i społeczno-ekonomicznych konsekwencji odłogowania („porzucania”) gruntów rolniczych oraz nowych funkcji turystycznych wsi (dr Piotr Rzeńca, dr Wienczysław Gierańczyk, dr Małgorzata Flaga).

Szkolenie poświęcone koncepcjom i metodom badań rozwoju obszarów wiejskich można uznać za udane przedsięwzięcie naukowe. Jego najważniejszy cel, tj. stworzenie forum wymiany poglądów i wiedzy został osiągnięty, a efekty zostaną opublikowane na łamach czasopisma *Acta Universitatis Lodzensis, Folia Geographica Socio-Oeconomica*.

Marcin Wójcik

Katedra Geografii Regionalnej i Społecznej, Uniwersytet Łódzki, Łódź

Kolokwium Teoretyczno-Methodologiczne „Dorobek polskiej geografii po konferencji w Rydzynie, krytyczna ocena”

Łódź, 27–28.09.2012 r.

W dniach 27–28 września 2012 r. odbyło się Kolokwium Teoretyczno-Methodologiczne zorganizowane przez Katedrę Geografii Regionalnej i Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego. Było to już dziewiąte z cyklu corocznych spotkań pod hasłem „Podstawowe idee i koncepcje geograficzne w świetle przemian geografii i współczesnego świata”. Tym razem dyskusja dotyczyła kondycji polskiej geografii w kontekście 30 lat rozwoju dyscypliny po konferencji w Rydzynie. Celem Kolokwium było przypomnienie tamtego wydarzenia i refleksja nad jego przebiegiem oraz ocena roli konferencji dla rozwoju polskiej geografii. Wśród zaproszonych gości byli twórcy i uczestnicy konferencji w Rydzynie z Poznania i Warszawy oraz inni geografowie, reprezentujący m.in. ośrodki krakowski, gdański, łódzki, lubelski, poznański i warszawski. Łącznie przybyło około 40 osób.

Pierwsza sesja poświęcona była prezentacji konferencji w Rydzynie w 1983 r. Najpierw wystąpili uczestnicy tamtego spotkania reprezentujący dwa ośrodki geograficzne, które były organizatorami konferencji: prof. Z. Rykiel, który był wówczas przedstawicielem Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie oraz prof. J. Parysek z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Pierwszy z referatów dotyczył społeczno-politycznych uwarunkowań konferencji, drugi był próbą bilansu jej osiągnięć i zaniedbań. Kolejny referat wygłosiła prof. K. Rembowska, dokonując subiektywnej oceny potencjału teoretyczno-metodologicznego spotkania w Rydzynie z punktu widzenia geografa niebędącego uczestnikiem konferencji, która zainspirowała jej drogę zawodową. Referaty i późniejsza dyskusja ujawniły różne stanowiska w kwestii oceny Rydzyny. Wskazywano na konflikt pokoleniowy i wpływ ówczesnego „establishmentu” na ostateczny program konferencji i jej ideologiczną cenzurę. Efektem tego wpływu była publikacja wydana z 8-letnim opóźnieniem, w której pominięto niektóre referaty. Podkreślano również inne niż ideologiczne uwarunkowania tej sytuacji, m.in. techniczne możliwości przygotowania publikacji, czy brak dyscypliny samych autorów w nadsyłaniu tekstów. Wymieniano pozytywne aspekty konferencji wynikające z prezentacji światowego dorobku geografii i próby wyjścia poza redukcjonizm uwarunkowany paradygmatem scjentyistycznym, humanizację i rozwój geografii społecznej.

Kolejna sesja miała charakter dyskusji panelowej, w której wzięli udział występujący wcześniej referenci oraz profesorowie T. Czyż, J. Parysek, G. Węclawowicz i Z. Taylor. Swoimi spostrzeżeniami podzielili się też prof. B. Domański i prof. A. Kostrzewski. Moderatorem panelu była prof. K. Rembowska. Dyskutowano o inicjatorach konferencji, jej ocenie w kontekście ówczesnych uwarunkowań społeczno-politycznych rozwoju nauki i późniejszych rezultatach badawczych. Przypomniano, że konferencja była zorganizowana na fali entuzjazmu roku 1980, a część geografów-współtwórców tego wydarzenia udała się na emigrację po wprowadzeniu stanu wojennego. Wysoko oceniano samą konferencję jako forum swobodnej dyskusji, podkreślano jej wartość metodologiczną i teoretyczną w zakresie pluralizmu podejść badawczych. Przeważały natomiast negatywne opinie o wykorzystaniu osiągnięć Rydzyny. Zastanawiano się również nad przyczynami tego stanu rzeczy. Wskazywano na przyczynkowość badań geograficznych, jej słabość teoretyczno-metodologiczną i brak osadzenia badań w metodologii i teorii nauk społecznych.

W trzeciej sesji wygłoszono trzy referaty. Profesor D. Jędrzejczyk wypowiedział się na temat: *Tradycja i nowatorstwo: dwa bieguny badań geograficznych*, prof. G. Węclawowicz dokonał próby oceny rozwoju geografii społecznej miast, a krytyczne spojrzenie na geografie fizyczną w ostatnim 30-leciu w Polsce było tematem wystąpienia prof. M. Degórskiego. W dyskusji na kanwie tych referatów zwrócono uwagę, że mimo nowatorstwa Rydzyny w prezentacji nowych podejść badawczych do dziś utrzymał się prymat ujęć systemowych i ekologicznych, zarówno w geografii społeczno-ekonomicznej, jak i fizycznej. Podjęto też wątek pluralizmu podejść badawczych w kontekście szansy na postęp w nauce.

Ostatnia sesja w pierwszym dniu obrad obejmowała cztery referaty dotyczące rozwoju wybranych dyscyplin geograficznych: geografii kultury (prof. K. Rembowska, dr K. Stachowiak), geografii wsi (dr M. Wójcik) oraz geoinformacji i jej roli w naukach geograficznych (prof. Z. Zwoliński).

W drugim dniu Konferencji odbyły się dwie sesje, na których wygłoszono sześć referatów. Pierwsza z nich dotyczyła rozwoju badań regionalnych i globalnych w geografii. Prelegentkami były kolejno: prof. M. Czerny – *Od geografii regionalnej do geografii rozwoju*, dr hab. B. Lisocka-Jaegermann – *Świat i relacje globalne w pracach polskich geografów* i mgr A. Borowczak – *Badania ewaluacyjne programów rozwoju regionalnego jako nowy kierunek badań aplikacyjnych w geografii społeczno-ekonomicznej*. W drugiej sesji kontynuowano rozważania nad osiągnięciami i problemami wybranych (sub)dyscyplin geograficznych: geografii percepcji (dr P. Tobiasz-Lis), geografii społecznej (K. Dmochowska-Dudek) oraz badaniem przestrzeni Internetu (dr W. Retkiewicz). Żywa dyskusja, która odbywała się po każdej sesji podejmowała wiele wątków, m.in. kwestii wartościowania w geografii, uwikłań ideologicznych globalistyki i badań aplikacyjnych, bezkrytycznego zapożyczania terminologii z praktyki administracyjnej i innych dyscyplin naukowych.

Na zakończenie w dyskusji generalnej dokonano podsumowania konferencji. Niewątpliwym osiągnięciem cyklu kolokwiów teoretyczno-metodologicznych jest stworzenie płaszczyzny do nieskrępowanej dyskusji geografów reprezentujących różne specjalności, różne podejścia badawcze i różne pokolenia. Podsumowując IX Kolokwium, zwrócono uwagę na brak konsensu w sprawie oceny przebiegu konferencji w Rydzynie oraz jej wpływu na rozwój i obecną kondycję geografii, jako efekt istnienia dualizmu przedmiotowego (geografia fizyczna i społeczno-ekonomiczna) oraz wielości postaw teoretyczno-metodologicznych. Uczestnicy dyskusji wskazywali na przepaść w geografii i „okopywanie się” na swoich pozycjach filozoficzno-metodologicznych. Przyczyny, dla których nowe kierunki są słabo rozwijane tkwią w uwarunkowaniach instytucjonalnych, braku dyskusji merytorycznej i osamotnieniu badaczy próbujących twórczo rozwijać dokonania Rydzyny. Podkreślano również niską samoocenę geografów i potrzebę wychodzenia na zewnątrz w kontaktach naukowych. Zwrócono uwagę na słabe zainteresowanie środowiska refleksją teoretyczno-metodologiczną w geografii, którego wyrazem jest dość wąskie grono stałych uczestników corocznych kolokwiów. Wysłunięto też postulaty podjęcia wspólnego projektu badawczego, w którym uczestniczyliby geografowie z różnych ośrodków oraz uzupełnienia braku podręczników akademickich. Zgłoszono propozycję wzbogacenia dyskusji nad konferencją w Rydzynie w przewidywanej publikacji (kolejnym tomie z cyklu *Podstawowe idee i koncepcje w geografii*) wypowiedziami uczestników tamtego spotkania, którzy z różnych powodów nie wzięli udziału w IX Kolokwium. Ogólnie organizatorzy i uczestnicy wysoko ocenili poziom merytoryczny konferencji.

Jubileuszowe X kolokwium odbędzie się w Łodzi 27–28 września 2013 r. i będzie poświęcone refleksji nad rozwojem geografii w kontekście dyskusji nad koncepcjami teoretyczno-metodologicznymi naszej dyscypliny w ostatnich dziesięciu latach.

Danuta Walkiewicz

Katedra Geografii Regionalnej i Społecznej, Uniwersytet Łódzki, Łódź

Informacja dla Autorów

Information for Authors see: www.igipz.pan.pl/home_en...

Przegląd Geograficzny publikuje oryginalne prace teoretyczne, metodologiczne i empiryczne (**niebędące** typowymi **przyczynkami** ani wstępnymi wynikami badań, zwłaszcza empirycznych) z zakresu szeroko pojmowanej problematyki geograficznej i przestrzennego zagospodarowania kraju. Zapraszamy Autorów do współpracy z naszym kwartalnikiem przez nadsyłanie wartościowych artykułów i notatek, materiałów dyskusyjnych, recenzji (w tym oprogramowania geograficznego) oraz sprawozdań. Przestrzeganie poniższych zaleceń formalnych usprawni prace redakcyjne i przyczyni się do szybszej publikacji nadsyłanych materiałów.

Uwagi ogólne. Złożenie przez Autora tekstu do Przeglądu Geograficznego oznacza, że **materiał nie jest przewidziany do druku w innym wydawnictwie**. Jest także jednoznaczne ze **zgodą na jego rozpowszechnianie przez IGiPZ PAN** w formie drukowanej i elektronicznej.

Prosimy o przysyłanie materiałów w postaci elektronicznej, z powlekającymi rycinami i tabelami, w łatwym do odczytania formacie (Word, ew. PDF, ale wówczas prosimy dane o Autorze zamieszczać na osobnej stronie, a nie tytułowej artykułu) – w postaci, w jakiej zostaną przesłane do recenzji. Można także przesłać tekst w postaci wydruku komputerowego, w trzech egzemplarzach całości, łącznie z rycinami i tabelami. Tekst powinien być napisany zwięźle, ale jasno, w dowolnej wersji edytora MS Word for Windows i mieć następującą objętość: artykuł – 4000–6000 słów, wyjątkowo – jeśli temat tego wymaga – nieco dłuższy; notatka i materiał dyskusyjny – do 4000 słów; recenzja i sprawozdanie – 800–1200 słów. Powyższa objętość obejmuje również piśmiennictwo, przypisy, streszczenie angielskie i tabele. Tekst powinien być wydrukowany jednostronnie z podwójną interlinią i szerokimi marginesami. Autorzy-obcokrajowcy proszeni są o nadsyłanie zweryfikowanych tekstów w języku angielskim, gdyż w tym języku będą publikowane ich prace.

Strona tytułowa. Na pierwszej stronie prosimy w kolejności umieścić: tytuł pracy w języku polskim, tytuł w języku angielskim, imię i nazwisko Autora(-ów), afiliację, adres(y), e-mail(e), zarys treści (nie dłuższy niż 100 słów), słowa kluczowe. Nie więcej niż sześć słów kluczowych, podanych w osobnym wierszu, powinno dotyczyć: jedno – tematu, jedno – obszaru, jedno – metody badawczej, oraz trzy inne. Dane Autora(-ów) nie powinny pojawiać się w innym miejscu pracy, gdyż jest ona anonimowo przesyłana do co najmniej dwóch recenzentów.

Tekst nie powinien zawierać wyróżnień ani podkreśleń. Śródtytuły, ograniczone do pierwszego i drugiego rzędu, można zaznaczyć ołówkiem na marginesie. Prosimy o ograniczenie liczby i objętości przypisów do niezbędnego minimum. Przypisy, numerowane kolejno, należy umieścić na osobnej kartce. W tekście opracowania, przy powoływaniu się na piśmiennictwo, należy podawać nazwisko autora oraz rok publikacji, np. (Nowak, 1999; Kowalski, 2000) lub według A. Nowaka (1999), a przy cytowaniu również numer strony, np. według A. Nowaka (1999, s. 5). W powołaniach na więcej prac tego samego autora, które ukazały się w tym samym roku podaje się: (Bunge, 1987a, b). W przypadku wspólnej publikacji dwóch autorów podaje się: (Marshall i Wood, 1995), a trzech i więcej autorów: (Ford i inni, 1996). W wykazie piśmiennictwa, jednakże, należy podać wszystkich autorów. Konieczna jest pełna zgodność nazwisk i roku publikacji w tekście i w wykazie piśmiennictwa.

Piśmiennictwo, ograniczone do literatury cytowanej, w porządku alfabetycznym, zamieszczone na osobnych kartkach, należy opracować bez skrótów, według poniższego wzoru:

• artykuły w czasopismach:

Grobelska H., 1999, *Plejstocen Białorusi*, Przegląd Geograficzny, 71, 4, s. 447–469.

• rozdziały w pracach zbiorowych:

Easton G., 1992, *Industrial network: a review*, [w:] B. Axelsson, G. Easton (red.), *Industrial Networks: A New View of Reality*, Routledge, London-New York, s. 3–27.

• serie wydawnicze:

Kielczewska-Zaleska M., 1956, *O powstawaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego*, Prace Geograficzne, IG PAN, 5, Warszawa.

- książki, monografie:

Ebdon D., 1995, *Statistics in Geography*, Blackwell, Oxford, 2 wyd.

Kozłowski S. (red.), 1988, *Przemiany środowiska geograficznego Polski*, Ossolineum, Wrocław.

Mały słownik odmiany nazw własnych, 2002, red. A. Cieślowska, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków.

- prace niepublikowane:

Szawłowska H., 1990, *Przemiany własnościowe w handlu*, Instytut Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji, Warszawa, maszynopis powielony.

W przypadkach wątpliwych (np. Occasional papers) prosimy podawać wszystkie dane bibliograficzne.

Tabele powinny być opracowane podobnie jak w bieżących zeszytach kwartalnika, najlepiej w programach MS Word lub Excel. Każda tabela powinna zawierać zwięzły tytuł (w języku polskim i angielskim) i kolejny numer (u góry) oraz źródło danych (u dołu). Główna, a także opisy tekstowe w treści tabeli powinny być dwujęzyczne. Prosimy nie stosować edycji ramek, cieniowania wierszy i kolumn, itp.

Ilustracje. Fotografie powinny być wykonane na odpowiednim poziomie technicznym, a mapy – zgodnie z zasadami kartografii. Wykresy, diagramy i mapy, opisane jako ryciny, powinny mieć jednolitą numerację (numery rycin zaznaczone ołówkiem); tytułów nie należy umieszczać na rycinach. Objasnienia fotografii i rycin, w języku polskim i angielskim, powinny być umieszczone na osobnej kartce. Objasnienia legendy map (w jęz. polskim i angielskim) należy zamieścić na mapach, a nie w formie odsyłaczy. Wraz z artykułem lub notatką Autor dostarcza trzy egzemplarze kopii ilustracji, a gotowe do reprodukcji oryginały – dopiero po przyjęciu pracy do druku. Przy planowaniu wielkości rycin należy uwzględnić format kwartalnika (B5) i zmniejszenie ich podczas reprodukcji do podstawy 126 mm. Większe ryciny (na wklejkach) będą zamieszczane jedynie w wyjątkowych przypadkach. Po wykorzystaniu ilustracje zostaną zwrócone Autorowi tylko na specjalne życzenie.

W dołączonych rycinach linie nie powinny być cieńsze niż 0,3 punktu, a symbole i opisy muszą być czytelne także po zmniejszeniu. Preferowane programy to CorelDRAW!, Adobe Illustrator, Photoshop; wykresy mogą być opracowane w MS Excel, a czarno-białe również w MS Word. Ryciny opracowane w innych programach powinny być zapisane w formacie EPS lub TIFF (o rozdzielczości nie mniejszej niż 600 dpi). Prosimy o upewnienie się, czy konwersja nie spowodowała pogorszenia jakości rycin.

Streszczenie. Na osobnej kartce Autor powinien dostarczyć streszczenie w języku angielskim, o ile to możliwe, zweryfikowane przez *native-speakera*. Objętość streszczenia: około 2 strony (1000 słów). Osobno, na końcu tekstu, prosimy dołączyć zarys treści i słowa kluczowe przetłumaczone na język angielski, poprzedzone nazwiskiem Autora i tytułem artykułu – ten fragment potrzebny jest do celów bibliograficznych i należy go zapisać jako osobny plik.

Akceptacja materiału, zapis elektroniczny. Po uzyskaniu pozytywnych recenzji i wprowadzeniu ewentualnych poprawek do artykułu lub notatki, Autor dostarcza ostateczną wersję materiału wraz z oryginałami rycin. W przypadku materiałów dyskusyjnych, recenzji i sprawozdań Autor dostarcza wersję cyfrową równocześnie z wydrukiem. W każdym przypadku wersja drukowana musi być identyczna z zapisem elektronicznym.

Korekta ogranicza się tylko do poprawienia błędów technicznych. Wszelkie zmiany tekstu są kosztowne i dlatego prosimy o dostarczanie wyłącznie dopracowanych tekstów. Korekta powinna być wykonana i zwrócona do Redakcji niezwłocznie. Jeśli korekta nie zostanie zwrócona w ciągu 8 dni, wówczas wykona ją Redakcja.

Pozostałe uwagi. Redakcja zastrzega sobie **prawo skracania i adiustacji stylistycznej** tekstów. W korespondencji z Redakcją prosimy o korzystanie z poczty elektronicznej (e-mail: l.kwiat@twarda.pan.pl). Po wydrukowaniu, Autor otrzymuje bezpłatnie 25 nadtęczy artykułu, a po kilka egzemplarzy pozostałych materiałów.

Cena zł 40,-
w tym 5% VAT

Przegląd Geograficzny

Kwartalnik

- Prenumerata realizowana przez RUCH SA
Zamówienia na prenumeratę można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl
Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl
lub kontaktując się z Infolinią Prenumeraty pod numerem: 22 693 70 00 – czynna w dni robocze w godzinach 7:00 – 17:00.
Koszt połączenia wg taryfy operatora.
 - Sprzedaż
Bieżące i poprzednie numery można nabyć w Dziale Wydawnictw IGiPZ PAN, 00-818 Warszawa, ul. Twarda 51/55, wydawnictwa.igpz@twarda.pan.pl, a także zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w:
Warszawska Drukarnia Naukowa PAN, 00-656 Warszawa, ul. Śniadeckich 8
www.wdnpan.pl; dystrybucja@wdnpan.pl
tel.: 22 628 76 14 w. 102
- *
- RUCH SA fulfills foreign customers' orders, starting from any issue in the calendar year: tel.: +48 801 443 122, +48 22 693 67 75
fax: +48 22 597 46 07, +48 22 532 87 32
 - Our journal is also available through:
Foreign Trade Enterprise ARS POLONA SA
03-933 Warszawa, ul. Obrońców 25, Poland
fax: +48 22 509 89 00

Indexed/Abstracted in: SCOPUS, GeoRef, ProQuest - IBSS, GEOBASE, Current Geographical Publications - Contents, Bibliographie Géographique Internationale

<http://rcin.org.pl>